

Tampereen sijoitustoiminnan vuosiraportti 2019

Konsernipankki | Konsernihallinto

TAMPEREEN KAUPUNKI

Tampereen sijoitukset

Määrä

28,9 Me

Tuotto

18,8 %

Sijoitusmarkkinat 2019

Yleistilanne: Vuosi 2019 oli loistava vuosi sijoittajille. Ennen kaikkea arvostuskertoimien nousun ansiosta vuosi 2019 oli paras sijoitusvuosi sitten vuoden 2009. Sijoitukset saivat tukea länsimaisen keskuspankeilta, jotka reagoivat talouskasvun hidastumiseen keventämällä rahapolitiikkaa useita kertoja. Yhdysvaltain ja Euroopan keskuspankit näyttivät suuntaa talouskasvun tukemisessa ja kehittyvien maiden keskuspankit seurasivat suurten talousalueiden esimerkkiä. Elvytyksen ansiosta talouden hidastuminen rauhoittui ja esimerkiksi koko maailman osakemarkkinoiden kehitystä kuvaava AC World -indeksin tuotto euroissa oli 29 prosenttia. Tampereen kaupunki pääsi nauttimaan hyvästä sijoitusvuodesta. Kaupungin sijoitukset tuottivat 18,8 prosenttia. Muutos vuotta aiempaan oli merkittävä, sillä vuonna 2018 sijoitusten tuotto oli -7,6 prosenttia. Parhaiten maailman merkittävimmistä talousalueista tuottivat Pohjois-Amerikan pörssit. Kehittyvien talouksien markkinat kärsivät Yhdysvaltain ja Kiinan kauppaneuvottelujen luomasta epävarmuudesta. Tilanne koheni vuoden lopulla, kun maat pääsivät yhteisymmärrykseen ensimmäisen vaiheen kauppasopimuksen allekirjoittamisesta. Britannian EU-eroon liittävä poliittinen riski ja epävarmuus lievenivät niin ikään vuoden lopulla, kun istuva pääministeri Boris Johnson sai enemmistön parlamenttiin.

Sijoitusten tuottoja Suomessa ja maailmalla 2019, %

Omaisuuslaji	2019	2018	2017	2016	2015
Osakkeet, Suomi	20,4	-3,9	11,5	13,3	15,9
Osakkeet, Eurooppa	27,0	-10,8	10,6	2,9	8,9
Osakkeet, USA	34,0	-1,8	6,9	13,1	13,0
Korot, Euro valtionlainat	6,8	1,0	0,4	3,1	1,6
Korot, Euro High Yield	10,7	-3,6	4,8	9,1	0,5
Korot, käteinen	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	0,0

Lähde: Danske Bank

Osakkeet

Yhdysvallat: Yhdysvaltain talous jatkoi pisintä yhtäjaksoista kasvuaan toisen maailmansodan jälkeen. Osakkeiden arvostus oli historiallisen korkealla tasolla. Yhdysvalloissa osakkeiden voittokertoimet olivat yli 15 prosenttia korkeammat kuin tyypillisesti kymmenen viime vuoden aikana.

Erityisesti teknologiaosakkeiden hinnat olivat korkealla. Vuoden 2019 alussa tilanne oli hyvin erilainen. Tuolloin Yhdysvaltain keskuspankki Fed viesti, että löysän rahapolitiikan aika olisi ohi ja paluu niin sanottuun normaaliaikaan olisi ajankohtainen. Vuoden 2018 viimeisen neljänneksen suurten kurssiheilahtelujen takia Fed luopui ajatuksestaan ja se ilmoitti jo tammikuussa, että muutokset ohjauskorkoon perustuvat jatkossa talouden makrodataan. Tämän perusteella odotukset korojen nostosta vaihtuivat korkolaskuodotuksiin. Fed laski korkoja kolmesti ja varmisti markkinoiden likviditeetin. Se oli selvä tuki talouskasvulle.

Eurooppa: Euroopan talouden veturi Saksa lähestyi taantuman portteja vuonna 2019. Talouskasvun hiipuminen pakotti Euroopan keskuspankin jatkamaan elvytystä. Britannian EU-ero lisäsi ajoittain poliittista jännitystä, mutta se ei horjuttanut osakkeiden hintojen nousua Euroopassa. Eurooppalaiset osakkeet tuottivat 27 prosenttia. Helsingin pörssin osakkeet tuottivat hieman yli 20 prosenttia. Nousukärjessä olivat erityisesti pienemmän yhtiöt, kun taas esimerkiksi Nokia ja Wärtsilä tuottivat pettymyksen. Vuosi oli Helsingin pörssin seitsemänneksi paras 2000-luvulla. Lähes kahdeksan (78%) osaketta kymmenestä ylsi positiiviseen tuottoon.

Tavoitteena tuotto

- Tampereen sijoitustoiminnan tuoton verrokkina ovat eläke- vakuutusyhtiöiden sijoitusten tuotot.

- Pääosan sijoituksista on oltava muutettavissa käteisvaroiksi nopealla tahdilla.

Korkosijoitukset

Korkosijoituksissa vaihtelee talousnäkymät ja kevyt rahapolitiikka laskivat valtionlainakorkoja. Pitkissä koroissa elettiin poikkeuksellista aikaa, kun ne laskivat kaikkien aikojen pohjalukemiin elokuun lopussa. Tämän ansiosta euroalueella koko vuoden valtionlainatuotoksi tuli 6,8 prosenttia. Yrityslainamarkkinoilla vuosi oli erinomainen. Euroopassa matalan riskin yrityslainat tuottivat 6,2 prosenttia ja korkean riskin yrityslainat 11,2 prosenttia. Alhaisen riskin lainat hyötyivät korkojen laskusta.

Tampereen kaupunki päivitti sijoitusperiaatteensa 2019

Tavoite: Sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa sijoitetuille varoille hyvä pitkän aikavälin kokonaistuotto sekä hyvä tuotto-riskisuhde. Sijoituksissa on huolehdittava riittävästä hajautuksesta.

Vastuullisuus: Kaupunki sijoittaa pääosin sijoitusrahastoihin. Näin vastuu yksittäisestä yhtiökohtaisesta sijoituspäätöksestä kuuluu rahaston varainhoitajalle. Kaupunki edellyttää varainhoitajalta YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamista ja ESG-näkökulmien liittämisen osaksi sijoitusprosessia ja -raportointia.

Instrumentit: Varoja voidaan sijoittaa suoriin instrumentteihin, kuten osakkeisiin tai joukkolainoihin, käyttää rahastoja, indeksirahastoja tai muita julkisesti ja yleisesti myynnissä olevia sijoitusinstrumentteja.

Lue lisää:

https://www.tampere.fi/tiedostot/r/HABYVhXVT/Rahoituksen_ja_sijoitustoiminnan_periaatteet.pdf

Kolme huomiota

- Sijoitusten määrä kasvoi 4,1 miljoonaa euroa vuoden 2019 aikana.
- Osakesijoitukset koostuivat kuudesta osakerahastosta.
- Kaupunki ei tehnyt yhtään määräaikaistalletusta.

Sijoitusomaisuus 2019

Omaisuuuden määrä: Tampereen kaupungin sijoitettava varallisuus koostuu kaupungin aikaisempien vuosien ylijäämistä ja erilaisista omaan taseeseen rahastoiduista varoista.

Vuonna 2019 näitä varoja oli 28,9 miljoonaa euroa. Sijoitusten määrä kasvoi hyvien tuottojen ansiosta vuoden aikana 4,1 miljoonaa euroa.

Varojen sijoittamista eri omaisuuslajeihin ohjaavat valtuuston päättämät sijoitusperiaatteet, markkinoiden kehitys ja vuosittain tehtävä sijoitussuunnitelma.

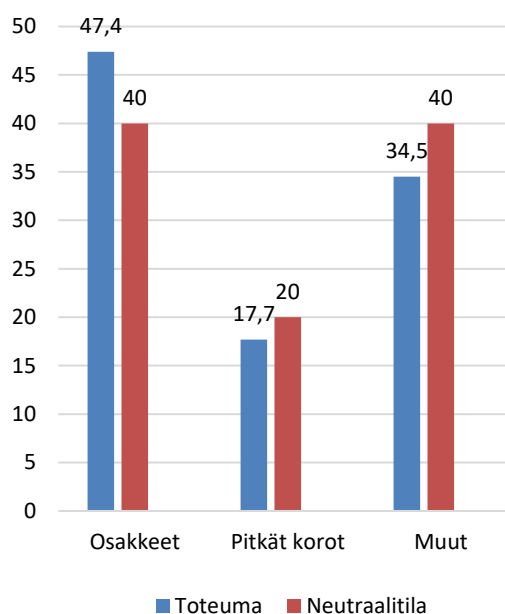
Sijoitukset euroina

Laji	2019	2018
Osakkeet	13,7	10,7
Pitkät korot	5,1	4,8
Muut	10,1	9,3
Yhteensä	28,9	24,8

Sijoitusten tilanne
markkina-arvoina 31.12.19.

Lähde: Suomen Sijoitustutkimus

Eri sijoituslajien osuus, %

Rahamarkkinasijoitukset: Rahamarkkinasijoitukset, kuten lyhyet korkosijoitukset ovat alle vuoden mittaisia sijoituksia, joissa tavoitteena on mahdollisimman korkea likvidiys eli sijoitusten osto tai myynti alhaisin kustannuksilla mahdollisimman lyhyellä viiveellä. Vuoden 2019 aikana kaupunki ei tehnyt määräaikaistalletuksia lainkaan, koska talletuksille ei olisi saatu korkoa.

Korkosijoitukset: Omaisuusluokkaan kuuluvat kaikki yli vuoden (12 kk) mittaiset korkotuotteet. Merkittävin osa korkosijoituksista oli vuodenvaihteessa välillisesti sijoitettuna. Kaupungilla oli vain yksi suora joukkolaina. Se oli Kuntarahoitus Oyj:n lainaan tehty merkintä, jonka markkina-arvo oli 2,2 miljoonaa euroa. Muut korkosijoitukset olivat yrityslainoja. Valtionlainoihin kaupunki ei ole sijoittanut.

Yrityslainoissa painopiste oli high yield -lainoissa. Ne ovat yritysten liikkeeseen laskemia joukkolainoja. Niiden korkotuotto on korkea, koska yhtiöiden luottokelpoisuus on heikko. High yield -rahasto sijoittaa high yield -lainoihin.

Kaupungin sijoitussalkussa oli yrityslainoja (eQ High Yield, Evli High Yield ja Front Rubicon VI) 2,8 miljoonan euron arvosta.

Osakesijoitukset: Kaupungin osakesijoitukset koostuvat eri markkinoille sijoittavista kuudesta erilaisesta rahastosta. Niistä osa on aktiivisia ja osa passiivisia indeksirahastoja.

Kaupungin käyttämät rahastot ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Osakesijoitukset jakautuvat sekä maantieteellisesti että toimialoittain, mutta suurimmat sijoitukset ovat Suomen ja Yhdysvaltain osakemarkkinoilla. Suurimmat yksittäiset osakesijoitukset ovat Seligson & co HEX25 Indeksiosuusrahasto ja eQ USA Indeksi 1 K -rahasto. Viime vuoden aikana tehtiin ensimmäinen sijoitus esg-periaattein muodostettuun etf-rahastoon, kun Euroopan osakemarkkinoille sijoittava aktiivirahasto vaihdettiin tällaiseen. Näiden lisäksi osakesijoituksia on muihin sijoituksiin ryhmiteltyssä yhdistelmärahasto-osuuksissa.

Muut sijoitukset: Tähän ryhmään kuuluu noin 10,1 miljoonan euron sijoitukset kolmeen eri yhdistelmärahastoon. Ne ovat Danske Invest Kompassi 75K, Taaleri Allokaatio 50A ja Front Tasapainoinen A3.

Muihin sijoituksiin kuuluu myös 0,2 miljoonan euron osuus Amber Trust II S.C.A -pääomarahastosta.

Paras vuosi

- Vuosi 2019 oli tuottoisin vuosi Tampereen sijoituksissa 2010-luvulla.

- Kaikkien omaisuuslajien tuotto oli positiivinen.

Sijoitustoiminnan tuotto

Vuonna 2019 Tampereen kaupungin sijoitustoiminta tuotti 18,8 prosenttia. Aiempina vuosina kaupungin sijoitustoiminnasta on raportoitu myös tilivarat, mutta valtuuston syyskuussa 2019 hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaan tilivaroja ei lasketa varsinaisiksi sijoituksiksi, koska ne ovat olemassa vain maksuvalmiuden turvaamiseksi. Vuoden 2019 tuotto on laskettu varsinaisista 28,9 miljoonan euron sijoituksista.

Sijoitusperiaatteiden mukaan sijoitusten tuottotavoitteeksi on asetettu suomalaisten eläkevakuutusyhtiöiden vastaava tuotto, mutta vertailussa pitää huomioida, että eläkevakuutusyhtiöillä on monipuolisemmat sijoitusmahdollisuudet esimerkiksi listaamattomiin omaisuusluokkiin. Viime vuonna kaupungin sijoitukset tuottivat vertailuryhmää paremmin. Suuret suomalaiset eläkeyhtiöt Ilmarinen (11,8 %), Varma (12,0 %) ja Elo (13,0 %) raportoivat keskimäärin 12,3 %:n tuoton. Kevan tuottoa ei oltu julkaistu raportin laatimishetkellä.

Tampereen sijoitustoiminnan tulos ylitti tavoitteen ennen kaikkea suuren osakepainon ja osakerahastojen suotuisan kehityksen ansiosta. Niistä parhaiten menestyi Yhdysvaltoihin sijoittava osakerahasto (+32,6%), mutta myös Suomeen (+19,4), Eurooppaan (+28,4) ja kehittyville markkinoille (+22,0) tehdyt osakesijoitukset olivat tuottoisia.

Vaihtelu vuosien välillä on suurta. Vuonna 2018 sijoitusten tuotto oli negatiivinen, mutta vuonna 2019 kaupungin sijoitussalkku ylsi parhaimpaan tuottoonsa koko 2010-luvulla. Salkun kaikki omaisuuslajit nousivat plussalle. Osakerahastojen jälkeen muihin sijoituksiin ryhmitellyt yhdistelmärahastot tuottivat 16,5 prosenttia, pitkät korkosijoitukset 7,2 prosenttia.

